بند آبی در ژیان‌البرز سیستم پیچی صدف ۴۶ ابریشم باستانی دکترای

کلنگ ۲۰۰ هزار متر مکعبی بر دل بند آبی ژیان‌البرز ۴۶ هزار هکتار زمین را زیر آب می‌برد

گزارش: فرناز بهرامی

سد ژیان‌البرز در ۱۲۰ کیلومتری شمال شهر ارغوان‌دره، روز سه‌شنبه ۷ مهر ۱۴۰۴، با حضور وزیر نیرو و جمعی از مدیران استان، کلنگ ساخت خود را زد. این سد با ظرفیت ۲۰۰ میلیون مترمکعب آب، قرار است آب رودخانه ژیان را ذخیره کند و برای ۴۶ هزار هکتار زمین کشاورزی در دشت پایین‌دست آبیاری کند. هزینه طرح حدود ۱۸۰ هزار میلیارد ریال برآورد شده و پیش‌بینی می‌شود ساخت آن ۶ سال طول بکشد.

وزیر نیرو در آیین کلنگ گفت: «این سد نه برای امروز، بلکه برای نسلی ساخته می‌شود که هنوز متولد نشده است. اگر امروز تصمیم نگیریم، فردا دشت ارغوان‌دره با کمبود آب روبه‌رو می‌شود و هزاران کشاورز مجبور به ترک زمین می‌شوند.» او افزود که ۳۰ درصد از آب سد به شبکه آبیاری روستایی اختصاص خواهد یافت و باقی آب برای شرب شهرها و صنایع منطقه ذخیره می‌شود.

اما این طرح با انتقادهایی نیز روبه‌رو است. گروه «سبزدشت» هشدار داده است که سد بخشی از زیستگاه پلنگ ایرانی را در دامنه‌های شرقی منطقه زیر آب می‌برد و مسیر عبور آبزیان را قطع می‌کند. در پاسخ، مدیر طرح گفت که برای هر هکتار زمین زیر آب، ۲ هکتار زمین در پایین‌دست احیا خواهد شد و کارشناسان محیط‌زیست نیز ارزیابی را «قابل قبول» خواند.

پیمانکار اصلی سد، شرکت سازه‌پردازان البرز، اعلام کرد ۱۲۰۰ کارگر در کارگاه مشغول به کار خواهند شد و ۳۰ درصد از آنان از میان جوانان روستاهای منطقه استخدام می‌شوند. فرماندار ارغوان‌دره گفت فرمانداری ۵۰ میلیارد ریال برای ایجاد جاده دسترسی به سد اختصاص داده است. اما برخی روستاهای حاشیه رودخانه خواستار غرامت سریع‌تر برای از دست دادن باغ‌ها شده‌اند.

کارشناسان برآورد کرده‌اند که با تکمیل سد، تولید برق آبی منطقه به ۴۲ گیگاوات ساعت در سال برسد و بخشی از برق تولیدی به شبکه ملی فروخته شود. درآمد حاصل از فروش برق می‌تواند بخشی از هزینه‌های نگهداری سد را تأمین کند. قرار است کار ساخت در ۳ فاز ادامه یابد و فاز نخست تا پایان سال ۱۴۰۷ به پایان برسد.

در مقابل، ۱۲ روستا در پایین‌دست سد با کاهش دبی رودخانه روبه‌رو خواهند شد و کشاورزان خواستار ایجاد کانال انتقال آب شده‌اند. مدیر طرح پاسخ داد که ۴ کیلومتر کانال انتقال آب از پشت سد کشیده می‌شود و آب کافی برای روستاها تأمین می‌شود. این موضوع قرار است در جلسه ماه آبان میان مسئولان و اهالی بررسی شود.

(۶ بند آبی در ژیان‌البرز)

سد ژیان‌البرز، سد ابریشم، سد ارغوان‌دره، سد ۴۶ هزار هکتار، سد ۲۰۰ میلیون مترمکعب، سد ۱۲۰ کیلومتری شمال شهر ارغوان‌دره، سد ۱۸۰ هزار میلیارد ریال، سد ۴۲ گیگاوات ساعت، سد ۱۲۰۰ کارگر، سد ۳۰ درصد اشتغال محلی، سد ۴۶ هزار هکتار زمین زیر آب، سد ۲ هکتار زمین در پایین‌دست، سد ۱۲ روستا، سد ۵۰ میلیارد ریال برای جاده، سد ۴ کیلومتر کانال انتقال، سد ۴۲ درصد آب برای شرب، سد ۳ فاز، سد ۱۴۰۷ پایان کار، سد ۱۴۰۴ کلنگ، سد ۶ سال ساخت، سد ۲۰۰ هزار متر مکعبی، سد ۱۲۰ کیلومتری، سد ۴۶ هزار هکتار، سد ۱۸۰ هزار میلیارد، سد ۴۲ گیگاوات، سد ۱۲۰۰ کارگر، سد ۳۰ درصد، سد ۱۲ روستا، سد ۵۰ میلیارد، سد ۴ کیلومتر، سد ۲ هکتار، سد ۳ فاز، سد ۱۴۰۷، سد ۱۴۰۴، سد ۶ سال، سد ۲۰۰ هزار، سد ۱۲۰ کیلومتری، سد ۴۶ هز